

bezbednost verbalne pretnje
HRONIKA politički pritisci sudski procesi
kodeks **NAPADA I PRITISAKA**
NA NOVINARE U 2014.
ekonomski pritisci uvrede
medijska reforma sigurnost
sudska praksa fizički napadi

NUNS-ov sistem ranog upozoravanja

NUNS

NEZAVISNO UDRUŽENJE
NOVINARA SRBIJE

PRESS

HRONIKA NAPADA I PRITISAKA NA NOVINARE U 2014.

NUNS-ov sistem ranog upozoravanja

Beograd 2014.

Hronika napada i pritisaka na novinare u 2014.

Izdavač:

Nezavisno udruženje novinara Srbije
Resavska 28/II
11000 Beograd

Autori:

Svetozar Raković
Tamara Filipović Stevanović

Za izdavača:

Vukašin Obradović

Lektor

Milica Milić

Dizajn

Ana Dokučević

Tiraž

300

Ova Publikacija je objavljena u saradnji sa Civil Rights Defenders i uz finansijsku podršku Švedske agencije za međunarodni razvoj

Sadržaj

Uvod	5
I Bezbednost i sigurnost novinara i drugih medijskih profesionalaca	7
II Pritisci na novinare kroz sudske postupke i praksu	11
III Politički, ekonomski i ostali pritisci na novinare i druge medijske profesionalce	17
IV Kršenje Kodeksa novinara	29
V Medijska reforma	33
VI Servis besplatnih pravnih saveta	40

Uvod

NUNS je početkom 2014. godine uveo Sistem ranog upozoravanja. Cilj sistema je da se sistematičnije i efikasnije prate događanja na medijskoj sceni Srbije u pet ključnih oblasti koje su najdirektnije povezane sa medijskim slobodama i položajem novinara i drugih medijskih profesionalaca.

Proteklu godinu medijsku scenu Srbije obeležile su različite vrste problema sa kojima se suočavaju kako novinari tako i mediji. U najnovijem izveštaju Evropske komisije ocenjeno je da je u Srbiji došlo do pogoršanja na polju medijskih sloboda i slobode izražavanja, posebno u prvoj polovini 2014. godine. U izveštaju se ukazuje na jačanje tendencija autocenzure, u kombinaciji sa nepoželjnim uticajima na uređivačku politiku medija. Kritikuje se i netransparentno javno finansiranje i nejasan pravni okvir.

Uprkos zakonskim garancijama bezbednosti, novinari i drugi medijski profesionalci su i dalje ugroženi prilikom obavljanja svog posla. NUNS je u toku godine zabeležio 20 slučajeva fizičkih i verbalnih napada i pretnji, i šest novih sudskih postupaka pokrenutih protiv novinara.

Prilikom analize javnog reagovanja NUNS-a, u skladu sa misijom i ciljevima Udruženja, napravljena je podela na pet specifičnih kategorija:

1. Reagovanja povodom ugrožavanja bezbednosti i sigurnosti novinara i drugih medijskih profesionalaca;
2. Saopštenja zbog pritisaka na novinare putem tužbi, sudskih postupaka i presuda koje nisu u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava;
3. Reagovanja povodom političkih, ekonomskih i ostalih pritisaka na novinare i druge medijske profesionalce;
4. Javna osuda kršenja novinarske etike;
5. Aktivnosti na planu reforme medijskog zakonodavstva.

Pored obraćanja široj javnosti, NUNS se, zavisno od prirode slučaja, obraćao različitim institucijama i pojedincima - odgovornim i nadležnim za uočene probleme i njihovo rešavanje.

Sistem ranog upozoravanja NUNS-a povodom konkretnih slučajeva podrazumeva sledeće aktivnosti:

1. Po prijemu informacije o incidentu ili problemu, NUNS kontaktira aktere kako bi dobio što više potrebnih informacija o tome i odlučio šta da preduzme.
2. Posle javnog reagovanja, NUNS nastavlja komunikaciju sa specifičnim ciljnim grupama koje uključuju nacionalne institucije, a po potrebi i međunarodne institucije.
3. Važnije goruće teme i probleme NUNS prati tekstovima koji podrazumevaju dublju analizu problema, i koji se objavljuju na sajtu i u Newsletteru Udruženja.
4. Posebno intenzivna komunikacija održava se sa novinarima i drugim medijskim profesionalcima koji su zbog svog rada izloženi pritiscima, zastrašivanju i napadima.
5. U okviru pravne pomoći NUNS-a, advokati pružaju besplatne pravne savete medijskim profesionalcima u vezi sa njihovim profesionalnim i radnim pravima.

U ovom izveštaju po poglavljima su navedeni najupečatljiviji slučajevi, zabeleženi u toku 2014. godine.

I Bezbednost i sigurnost novinara i drugih medijskih profesionalaca

Protest protiv spiskova „nepodobnih“

28. 4. 2014. NUNS najoštrije protestuje zbog novih pogromaških spiskova „izdajnika srpstva“ koje pravi pokret SNP *Naši* i zahteva od nadležnih da zaštite javne ličnosti koje su na ovaj način žigosane. Među „srbomrscima“ su poznati umetnici, profesori i ugledni novinari, pretežno članovi NUNS-a. NUNS poštuje pravo na javno izražavanje i različita mišljenja, ali smatra nedopustivim da se u Srbiji u 21. veku ponovo prave spiskovi „nepodobnih“ i zahteva od vlasti da preduzmu sve zakonske mere za sprečavanje javnih izliva mržnje i etiketiranja ljudi.

3. 6. 2014. Tužilaštvo za visokotehnoški kriminal podnelo je optužni predlog protiv pripadnika organizacije *Naši* Ivana Ivanovića, jer je na sajtu SNP *Naši* krajem marta objavio spisak „30 najvećih srbomrzaca izdajnika među javnim ličnostima“. Tužilaštvo je podnelo optužni predlog Višem sudu u Beogradu protiv Ivanovića zbog krivičnog dela rasna i druga diskriminacija, jer je sačinio i 28. marta na internet portalu sajta te organizacije objavio sporni spisak, saopštio je tužilac za visokotehnoški kriminal Branko Stamenković. Tokom istrage Tužilaštvo za visokotehnoški kriminal saslušalo je brojne ličnosti pomenute na Ivanovićevom spisku.

Novinari pod policijskom zaštitom

4. 4. 2014. NUNS je javno reagovao povodom tužbe koju je Luka Bojović, osumnjičen za teške zločine, podneo protiv novinarkice Brankice Stanković. NUNS je pozvao policiju i tužilaštvo da uklone oznaku poverljivosti sa svih dokumenata koja se odnose na pretnje autorki *Insajdera* i drugim novinarima čija je bezbednost ugrožena. 16. maja je Ministarstvu unutrašnjih poslova upućen zahtev za pristup informacijama od javnog značaja, sa pitanjima o tome ko i na osnovu kojih kriterijuma odlučuje o tome koji novinari moraju da budu pod policijskom

zaštitom, koliko je novinara pod policijskom zaštitom... U odgovoru MUP-a Srbije navedeno je da je jedan novinar/ka pod zaštitom policije, dok su odgovori na ostala pitanja veoma uopšteni i neprecizni. Navedeni su neki detalji o merama bezbednosti novinara, bez informacija o nosiocima pretnji.

Pretnje uredniku portala Južne vesti

21. 3. 2014. Bojan Marinković, vlasnik lokalnog fudbalskog kluba i ugostiteljskog objekta, pozvao je telefonom našeg člana i glavnog i odgovornog urednika portala *Južne vesti* Predraga Blagojevića i upozorio ga da više ne piše o direktoru JP *Vodovod* Dejanu Andrejiću i njegovim saradnicima. U telefonskom razgovoru novinaru je rečeno „da je bolje da skрати jezik da posle ne bi bilo kasno“. Policija u Nišu je dobila izveštaj od Predraga Blagojevića o pretnjama. NUNS je odmah reagovao i pozvao tužioce da preduzmu zakonske mere protiv Marinkovića. Krajem septembra protiv Marinkovića je podignuta optužnica pred Osnovnim sudom u Nišu, glavni pretres zakazan je za 18. decembar 2014.

Fizički napad na novinara Davora Pašalića

3. 7. 2014. NUNS je javno osudio fizički napad na Davora Pašalića, urednika novinske agencije FoNet, koji se dogodio u noći između 2. i 3. jula na Novom Beogradu. NUNS je zatražio da policija najhitnije identifikuje trojicu napadača i izvede ih pred lice pravde.

10. 7. 2014. NUNS je javno izrazio zabrinutost zbog činjenice da ni posle sedam dana nadležni organi nisu otkrili napadače na novinara FoNeta Davora Pašalića. NUNS je zatražio od MUP-a da obavesti javnost o merama koje su preduzete na otkrivanju počinitelaca divljačkog prebijanja našeg kolege. NUNS je ocenio da ovaj slučaj treba da bude prioritet u radu policije i istražnih organa, jer su trojica nasilnika, tražeći novac, tukli Pašalića uz povike da je „ustaša i Hrvat“, što ovom slučaju daje posebnu težinu.

27. 8. 2014. NUNS je ponovo javno reagovao zbog ćutanja policije o prebijanju novinara Pašalića. NUNS je izrazio nezadovoljstvo zbog činjenice da ni posle dva meseca policija nije otkrila napadače na urednika agencije FoNet. Nezadovoljstvo je tim veće što nije bilo nikakvog odgovora od MUP-a na raniji zahtev NUNS-a

da se javno saopšti kakve su mere preduzete kako bi se otkrili počinioci ovog nasilja nad novinarom. NUNS je ponovio zahtev da se što pre javnosti predoče rezultati istrage, ma kakvi oni bili.

2. 11. 2014. Vukašin Obradović, predsednik NUNS-a, govorio je za video program portala www.kojeodgovoran.rs, u rubrici *Pet minuta za NUNS* o fizičkim napadima na novinare, a povodom činjenice da ni posle pet meseci policija nije otkrila trojicu napadača koji su početkom jula divljački pretukli novinara Davora Pašalića.

10. 10. 2014. NUNS je zahtevao javno objašnjenje od ministra unutrašnjih poslova Nebojše Stefanovića zašto ni posle tri meseca nisu otkriveni napadači na novinara Pašalića. NUNS je zatražio od ministra da ovaj slučaj uvrsti u prioritete i u najkraćem roku obavesti javnost o rezultatima istrage.

18. 11. 2014. NUNS je uputio zahtev direktoru policije Miloradu Veljoviću da primi predstavnike udruženja, a povodom činjenice da ni posle 4 i po meseca nisu otkriveni napadači na kolegu Davora Pašalića.

21. 11. 2014. Direktor policije Milorad Veljović u razgovoru sa predsednikom NUNS-a Vukašinom Obradovićem najavio je da će MUP formirati poseban istražni tim koji će raditi na rasvetljavanju napada na novinara Davora Pašalića. U razgovoru je istaknut značaj otkrivanja počilaca ovog zlodela i postignuta je saglasnost oko dodatnog angažovanja pripadnika MUP-a. NUNS je izdao saopštenje povodom ovog sastanka.

Uvrede ministra Velimira Ilića

10. 7. 2014. NUNS je najoštrije osudio postupak ministra Velimira Ilića i zatražio da se javno izvini zbog uvreda koje je uputio Milici Šarić, novinarki Centra za istraživačko novinarstvo Srbije. NUNS je ujedno pozvao sve novinare da bojkotuju sve političke aktivnosti ministra Ilića sve dok se javno ne izvini. NUNS je podsetio da ovo nije prvi put da se Velimir Ilić fizički i verbalno obračunava sa novinarima.

10. 7. 2014. Ministar Velimir Ilić uputio je javno izvinjenje novinarki Milici Šarić.

II Pritisци na novinare kroz sudske postupke i praksu

Sudska praksa

Sredinom juna 2014. godine odlukom Osnovnog suda u Nišu, Milutin Ilić, bivši direktor JKP *Gradska toplana* iz Niša, Dobrivoje Stanimirović i Mija Janković, radnici istog preduzeća, oslobođeni su od optužbe da su početkom aprila 2013. pretili uredniku portala Južne vesti Predragu Blagojeviću i ugrozili mu sigurnost.

Početkom juna 2014. Više javno tužilaštvo u Nišu odbacilo je krivičnu prijavu protiv direktorke Specijalne bolnice u Sokobanji Ljiljane Isaković za ozbiljne pretnje upućene novinarki Sotirovski.

20. 6. 2014. NUNS je javno izrazio nezadovoljstvo zbog odluke Osnovnog suda u Nišu da Milutina Ilića, bivšeg direktora JKP *Gradska toplana* iz Niša, i njegove kolege Dobrivoja Stanimirovića i Miju Jankovića, oslobodi od optužbe za pretnje uredniku portala *Južne vesti*.

NUNS je podsetio da je Ilić optužen zbog toga što je uredniku Blagojeviću 4. aprila 2013. u telefonskom razgovoru o radu *Gradske toplane* rekao: „Da ste takvu stvar objavili u Americi, da li bi ste živi dočekali jutro?“ Mija Janković je bio optužen zbog poruke: „Ne bi trebalo da se igraš sa ovakvim stvarima“, a Dobrivoje Stanimirović zato što je Blagojeviću povišenim tonom zapretio: „Ne igraj se vatrom“. Osnovni sud u Nišu smatra da izjave Ilića, Jankovića i Stanimirovića nisu predstavljale pretnje, jer njihove izjave „ne stavljaju oštećenome u izgled da će on ili njemu blisko lice biti napadnuto od strane okrivljenih, odnosno da će im biti naneto kakvo zlo“.

Početkom juna 2014. Više javno tužilaštvo u Nišu odbacilo je prigovor novinarkе RTS-a Dragane Sotirovski na odluku Osnovnog javnog tužilaštva u Aleksincu o odbacivanju krivične prijave protiv direktorke Specijalne bolnice u Sokobanji, Ljiljane Isaković, za ozbiljne pretnje upućene novinarki Sotirovski. Obrazloženje

Tužilaštva da se poruka „zapamtićeš ti mene“ ne može smatrati kvalifikovanom pretnjom kojom se direktno pretilo životu i telu novinarka ili članova njene porodice, gotovo da je identično obrazloženju Osnovnog suda u Nišu u oslobađajućoj presudi licima koja su pretila uredniku portala *Južne vesti* Predragu Blagojeviću.

Sudski postupci protiv novinara u 2014.

Na osnovu naših saznanja u 2014. godini pokrenuto je šest novih sudskih slučajeva protiv novinara:

1. Pavle Opačić protiv Pavla Zlatića i Verana Matića

Pavle Opačić je tužio B92, Pavla Zlatića, urednika B92 NET i Verana Matića, urednika informativnog programa, zbog informacije objavljene na sajtu B92, zbog povrede časti i ugleda tužioca, jer je, prema njegovim rečima, označen kao ubica Luke Bojovića.

Tuženi su u periodu od 2.8.2014. do 4.8.2014. izveštavali, između ostalog i o lišavanju slobode tužioca u okviru zajedničke akcije Uprave kriminalističke policije i Žandarmerije, koja je sprovedena 2.8.2014. godine kao jedna od akcija u cilju rasvetljavanja ubistva Nikole Bojovića, brata vođe zemunskog klana Luke Bojovića, i drugih likvidacija na području Srbije i Crne Gore koja se povezuju sa tim ubistvom. Ovom veću su se bavili i drugi mediji.

Nije sporno da je tužilac dana 2.8.2014. godine, u večernjim satima, lišen slobode. Sve informacije u vezi sa tim – grad u kojem je tužilac lišen slobode, gde je imao prebivalište i koje se sumnje zbog toga pojavljuju, koja je njegova eventualna uloga u ubistvu Nikole Bojovića i slično je izneo i potvrdio Milorad Veljović, direktor policije, dok su tuženi te informacije verno preneli. Takođe u spornim tekstovima tužilac se nigde ne označava kao izvršilac krivičnog dela ubistva, što se navodi i u samoj tužbi, u delu gde se citiraju navodi iz spornih tekstova.

2. Ivan Peković protiv Senke Vlatković i Verana Matića

Ivan Peković je tužio Senku Vlatković, novinarku RDP B92 i Verana Matića, kao urednika informativnog programa, zbog povrede časti i ugleda tužioca, zbog toga što je kako se u tužbi navodi, on predstavljen javnosti „kao član organizovane razbojničke družine koja se bavi pljačkama umetničkih dela po Zapadnoj Evropi“.

Tuženi jesu izveštavali o presudi koja je doneta protiv četvoročlane grupe u kojoj je i sam tužilac, međutim, prilikom izveštavanja o toj presudi oni su, postupajući u skladu sa dužnom novinarskom pažnjom, verno preneli informacije iz sudskog postupka vođenog protiv tužioca i još tri osobe, kao i iz policijskih saopštenja izdatih prilikom lišavanja slobode tužioca, budući da se prvotužena osvrnula na period kada je tužilac bio lišen slobode. Takođe, snimak koji je objavljen, a za koji tužilac tvrdi da prikazuje njegov lik, jeste policijski snimak koji je bio dostupan svim medijima i na njemu lik tužioca nije prepoznatljiv. Iz tog razloga se sa sigurnošću ne može utvrditi da li se tužilac na njemu uopšte nalazi ili ne nalazi, te iz tog razloga njegova prava nisu ni mogla biti povređena.

3. *Luka Bojović protiv Brankice Stanković i Samizdata*

Luka Bojović je tužio Brankicu Stanković, autorku serijala *Insajder* i autorku knjige *Insajder*, moja priča i izdavača Samizdat zbog povrede časti i ugleda zbog informacija iznetih u navedenoj knjizi.

Međutim, navedena knjiga je zasnovana na istinitim događajima, koji su, između ostalog, dokumentovani kroz službene beleške nadležnih državnih organa. Brankica Stanković je u knjizi citirala dokumenta nadležnih državnih organa, u kojima se, između ostalog navodi i sledeće: „Dana 6. 1. 2011. godine od strane tužioca za organizovani kriminal Miljka Radisavljevića sam obavešten da Tužilaštvo raspolaže još uvek neproverenim informacijama da su pripadnici organizovane kriminalne grupe s područja Crne Gore izvršili nabavku dve snajperske puške a radi izvršenja likvidacije novinarku B92 Brankice Stanković (naručilac ove likvidacije je Luka Bojović)“. Od momenta objavljivanja knjige ni jedan državni organ, niti bilo koje drugo lice nije osporilo tačnost gore navedenih, ali i svih drugih informacija objavljenih u knjizi.

4. *Dalibor Kekić protiv BUM-a i Aleksandra Đekića*

Tužbe protiv Bečejskog udruženja mladih i Aleksandra Đekića, urednika *Moj Bečej* su podneli Dalibor Kekić, član opštinskog veća (LDP), njegov brat i supruga, zbog povrede časti i ugleda. Naime, Skupština opštine Bečej je imenovala novog direktora JP *Vodokanal* Aleksandra Marića (LDP) koji je angažovao revizore da pregledaju rad predhodnog direktora Slobodana Mitrovića (LDP) od koga je BUM pre toga tražio na uvid dokumentaciju u vezi sa postupkom javne nabavke. Slobodan Mitrović nije dostavio informacije pa je objavljen tekst u kojem se

navodi da JP *Vodokanal* krije javne nabavke od 28. septembra 2013. godine. Novi direktor *Vodokanala* Aleksandar Marić na osnovu revizorskog izveštaja podnosi krivične prijave protiv Slobodana Mitrovića. *Moj Bečej* je detaljno preneo konferenciju za medije, jer se bavila javnim nabavkama. Slobodan Mitrović je tražio da se objavi njegov demanti, što je i učinjeno. Nakon tog demantija oglasila se Tamara Ivanišević, zamenica predsednika opštine (LDP), jer ju je Slobodan Mitrović spomenuo u svom demantiju. Ona je takođe tražila demanti koji je objavljen. U tom tekstu se spominje i Dalibor Kekić, član opštinskog veća (LDP). Nakon objavljivanja tog demantija ponovo se javio Slobodan Mitrović koji je naglasio da se oglašava poslednji put i donosi novi demanti. Tužilac Dalibor Kekić se nije obratio sa svojim demantijem. Kako su u tom demantiju spomenuti njegov brat i supruga i oni su podneli tužbu protiv BUM-a i Aleksandra Đekića.

5. *Dragan Antić protiv B92*

Dragan Antić podneo je tužbu protiv B92 bog povrede časti i ugleda. Tužba je podneta jer su na sajtu B92 preneti dva članka iz *Politike* u kojima se Dragan Antić, pripadnik Dobrovoljačke garde Željka Ražnatovića Arkana spominje kao novo ime u istrazi ubistva novinara Milana Pantića. Informacije o njegovoj umešanosti u ubistvo Milana Pantića potiču iz izjave Jugoslava Petrušića, nekadašnjeg pripadnika grupe *Pauk*, datoj u policiji. *Politika* je deo iskaza prenela u navedenim tekstovima. Tužba je podneta zbog ta dva članka iako je rok za podnošenje tužbe protekao pa bi ona, bar u tom delu, trebalo da bude odbačena. Tužbom je obuhvaćen (u nameri da se dokaže „hajka“ na tužioca) i treći tekst u kojem je preneto saopštenje Komisije za istraživanje ubistava novinara. Ovaj tekst je tužiocu sporan jer se u njemu samo kratko navodi, i to kroz saopštenje Komisije, da tužilac demantuje izjave Jugoslava Petrušića. Tužilac smatra da je B92 blia u obavezi da objavi njegov dopis, gde je demantovao sve navode Jugoslava Petrušića i iznosio svoja saznanja i mišljenja o hajci protiv njega, u celosti jer ga je dostavio Veranu Matiću kao predsedniku Komisije i od njega zahtevao da taj dopis u celosti objavi na B92 NET kao demati tekstova prenetih iz *Politike*, što ovaj nije učinio. Veran Matić je dopis dostavio Komisiji koja je tim povodom objavila saopštenje koje je potom preneto u svim medijima.

6. *Mirjana Aćimović protiv Blica i CINS-a*

Mirjana Aćimović iz Beograda tužila je RINGIER AXEL SPRINGER kao izdavača dnevnog lista Blic i Centar za istraživačko novinarstvo, povodom tekstova novinara Centra za istraživačko novinarstvo koje je Blic preuzeo i objavio u svojoj redakcijskoj opremi (između ostalog i sa drugačijim naslovom), i tražila naknadu štete u iznosu od 1.000.000,00 dinara.

Ona u tužbi navodi da je objavljivanjem tekstovao njoj pod naslovom *Crna dama srpske kocke* (redakcijski naslov Blica, pod kojim Centar za istraživačko novinarstvo isti tekst nikada nije objavio), povređena prezumpcija njene nevinosti, kao i da objavljeni tekstovi sadrže neproverene informacije.

Na tužbu je odgovoreno 23.7.2014. godine, između ostalog da je neuredna zato što se iz nje ne vidi koja je konkretna informacija koju je objavio Centar za istraživačko novinarstvo netačna, nepotpuna, odnosno objavljena uprkos tome što je njeno objavljivanje u skladu sa Zakonom o javnom informisanju zabranjeno, i da bi je stoga trebalo vratiti tužilji na dopunu. Istovremeno je ukazano i na neosnovanost zahteva za solidarnom naknadom štete od RINGIER AXEL SPRINGERA i Centra za istraživačko novinarstvo, budući da oni nisu međusobno u odnosu novinara, odgovornog urednika i pravnog lica koje je osnivač javnog glasila.

III Politički, ekonomski i ostali pritisci na novinare i druge medijske profesionalce

Osuda cenzure i zloupotreba interneta

2. 2. 2014. NUNS, Nezavisno društvo novinara Vojvodie (NDNV) i SHARE fondacija najoštrije su osudili pokušaje cenzurisanja i ograničavanja slobode razmene sadržaja na internetu. 1. februara na osnovu lažnih prijava o zloupotrebi autorskih prava, sa Jutjuba i drugih sajtova skinuti su brojni video-klipovi na kojima je snimak predsednika SNS-a Aleksandra Vučića, koji kod Feketića u akciji spašavanja zavejanih građana, nosi dete kroz oluju. Takođe, skinuti su i brojni sadržaji i komentari koji na različite načine, uglavnom ironično ili kroz parodiju, govore o ovom događaju. NUNS, NDNV i SHARE fondacija obavestili su međunarodne organizacije za medijske i slobode na internetu o ovim događajima.

6. 2. 2014. NUNS je javno apelovao na medije da spreče zloupotrebu slobode izražavanja na internetu i preduzmu konkretne mere kako se komentari na tekstove i priloge ne bi pretvorili u još jedno polje međustranačkih obračuna. Posle obelodanjivanja uputstva jedne političke partije za internet kampanju, postalo je jasno da političke partije koriste društvene mreže pre svega za plasiranje sadržaja koji imaju za cilj uskostranačke interese.

Tokom vanredne situacije izazvane poplavama koje su u maju pogodile Srbiju jedan broj građana bio je privođen na informativne razgovore zbog navodnog širenja panike.

26. 5. 2014. NUNS je pozvao sve učesnike u razmeni informacija na društvenim mrežama, koji budu dobili poziv za informativni razgovor od Ministarstva unutrašnjih poslova zbog, navodnog, širenja panike u vreme vanredne situacije da se za besplatnu pravnu pomoć obrate Pravnoj službi NUNS-a.

1. 6. 2014. NUNS poziva nadležne policijske organe za sajber kriminal da otkriju i javno objave ko stoji iza, po svemu sudeći organizovanog, napada i višesatnog

obaranja sajta portala *Peščanik*. Urednica portala *Peščanik* Svetlana Lukić izjavila je da je taj sajt oboren pošto je objavio tekst kojim se ukazuje na ozbiljne indicije da je deo doktorata ministra unutrašnjih poslova Srbije Nebojše Stefanovića plagijat.

2. 6. 2014. Policija je pokrenula istragu o obaranju sajta *Peščanik* na osnovu zahteva za prikupljanje potrebnih obaveštenja Višeg javnog tužilaštva u Beogradu. Posebni tužilac za visokotehnološki kriminal Branko Stamenković izjavio je za medije da je „zbog medijskih navoda i saopštenja NUNS-a Više javno tužilaštvo formiralo predmet i uputilo odgovarajući zahtev Odeljenju za borbu protiv visokotehnološkog kriminala MUP-a Srbije da te navode i proveriti“.

5. 6. 2014. NUNS je objavio javni poziv Evropske federacije novinara upućen Vladi Srbije da poštuje slobodu medija dozvoljavajući novinarima da objavljuju istinu o nedavnim poplavama u zemlji, u kojima je poginulo više desetina građana, navodi se u saopštenju koje je EFJ sa sedištem u Briselu prosledila NUNS-u. Poziv EFJ usledio je povodom navoda o pokušajima Vlade da cenzuriše kritiku njenih aktivnosti i mera povodom razornih poplava.

6. 6. 2014. NUNS je izrazio zabrinutost i protest zbog policijskog privođenja novinara RTV *Mladenovac* Dragana Nikolića na informativni razgovor zbog kritičkih sadržaja o pojedinim političkim funkcionerima na njegovom fejsbuk profilu. Posebno zabrinjava činjenica što je prijavu policiji protiv novinara podneo javni funkcioner – narodni poslanik SNS-a iz Mladenovca Milorad Cvetanović.

9. 6. 2014. Evropska federacija novinara je javno podržala protest NUNS-a povodom hapšenja novinara RTV *Mladenovac* Dragana Nikolića zbog kiritičkog komentara na fejsbuk profilu. EFJ je podržala saopštenje NUNS-a u kojem se podseća da je sloboda izražavanja garantovana Ustavom Srbije, Zakonom o javnom informisanju, kao i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

26. 6. 2014. NUNS je ponovo zatražio od nadležnih organa da što pre otkriju i sankcionišu organizatore sve snažnijih i opasnijih hakerskih napada na internet portale, koji direktno ugrožavaju slobodu informisanja i izražavanja. NUNS je pozvao Tužilaštvo za visokotehnološki kriminal da u saradnji sa Odeljenjem za borbu protiv visokotehnološkog kriminala MUP-a Srbije stane na put „organizovanoj hakerskoj ofanzivi“. Dužnost Tužilaštva je da otkrije ko je i po čijem nalogu poslednjih meseci hakovao sajtove Peščanika, Telepromptera, CINS-a i Kurira, naveo je NUNS.

Žalba novinara Radio Subotice

28. 5. 2014. Grupa novinara iz Radio Subotice iz redakcije na srpskom jeziku poslala je NUNS-u i NDNV-u pismo žaleći se na ponašanje v.d. direktora Ljubiše Stepanovića, koji je imenovan na predlog Socijalističke partije Srbije na osnovu koalicionog sporazuma lokalnih vlasti u ovom gradu. Pismo su potpisali v.d. glavnog urednika redakcije na srpskom jeziku Ljiljana Elek, i šest drugih novinara.

29. 5. 2014. NUNS i NDNV zajedno su javno osudili ponižavanje i maltretiranje urednika i novinara Radio Subotice od strane Ljubiše Stepanovića v.d. direktora medija čiji je osnivač lokalna samouprava.

3. 6. 2014. Predstavnici NUNS-a, NDNV-a i predstavnik Misije OEBS sastali su se sa urednicima i novinarima Radio Subotice, koji su javno rekli da su izloženi mobingu od strane v.d. direktora. Istog dana na sastanku sa zamenikom gradonačelnika Subotice Tomislavom Veljkovićem i članom Gradskog veća Oto Bušom, predstavnici NUNS-a i NDNV-a pozvali su gradske vlasti, kao predstavnike osnivača, da uzmu u zaštitu novinare i urednika, i da zahtevaju od direktora da poštuje zakone i pravna akta Radio Subotice. Na sastanku u Gradskoj kući zajednički je zaključeno da je potrebno da se preduzmu mere za pronalaženje rešenja putem dijaloga koji će omogućiti normalno funkcionisanje preduzeća u skladu sa zakonskim odredbama i pravilima novinarstva. Predstavnici NUNS-a i NDNV-a nisu mogli da razgovaraju i sa v. d. direktora radija Ljubišom Stepanovićem, koji je, navodno, bio zauzet ranije ugovorenim obavezama.

10. 6. 2014. NUNS i NDNV su poslali otvoreno pismo gradonačelniku Subotice Jenu Maglajiju izražavajući veliku zabrinutost zbog razvoja događaja u Radio Subotici. U pismu je gradonačelniku ukazano da su opštinske vlasti ostale gluve na sva upozorenja novinarskih udruženja, i da je, u međuvremenu, umesto Ljiljane Elek za glavnog i odgovornog urednika imenovano lice bez potrebnih kvalifikacija.

26. 6. 2014. NUNS i NDNV su ponovo javno reagovali navodeći da nova dešavanja u redakciji Radio Subotice ukazuju da je uređivačka politika tog medija stavljena pod direktan partijski uticaj Saveza vojvođanskih Mađara i Socijalističke partije Srbije. Novinarska udruženja su pozvala uredništvo programa Radio Subotice na srpskom jeziku da uređivačku politiku podredi isključivo javnom interesu, tim pre što je reč o mediju čiji je osnivač lokalna samouprava i koji putem budžeta

finansiraju svi poreski obveznici grada Subotice. NUNS i NDNV su naveli da je v.d. glavne i odgovorne urednice srpskog programa Radio Subotice Tatjana Milošević odbila da objavi saopštenje Gradskog odbora Demokratske stranke, koje su objavili svi lokalni mediji, državna novinska agencija Tanjug i javni servis RTV Vojvodina. Slušaoci Radija Subotice mogli su da čuju samo obrazloženje zašto saopštenje DS-a, u kom se kritikuje gradonačelnik Jene Maglai, neće biti emitovano. Time je glavna urednica grubo prekršila zakonske, profesionalne i etičke standarde i principe novinarstva, ukazali su NUNS i NDNV pozivajući osnivača ove medijske kuće – Skupštinu grada Subotice, da razmotri svoja kadrovska rešenja u Radio Subotici kako bi obezbedila uslove za nepristrasno i objektivno informisanje svih svojih građana.

17. 7. 2014. NUNS i NDNV su javno protestovali zbog odluke Skupštine Subotice da produži mandat v. d. direktora Radio Subotice Ljubiši Stepanoviću i pored javnih protivljenja novinara i novinarskih organizacija zbog načina na koji je Stepanović vodio ovu kuću u prethodnom periodu. NUNS i NDNV su upozorili da se ponižavanje novinara koji su javno protestovali protiv Stepanovića nastavlja nesmanjenim intenzitetom, sa očiglednim ciljem da se ovaj medij u potpunosti stavi u propagandnu službu partija na vlasti i marginalizuju ili uklone oni novinari koji ne pristaju da krše profesionalne novinarske standarde i budu puki izvršioци naredbi. Dva novinarska udruženja su pozvala subotičke organizacije civilnog društva, kao i nezavisne intelektualce, da dignu glas zbog stanja u ovom javnom preduzeću. Ljubiša Stepanović, kao kadar SPS-a, postavljen je na mesto direktora, dok je na mesto predsednika Nadzornog odbora preduzeća protivzakonito i protivno statutu ove kuće izabran takođe član SPS-a Mirko Zinaić, penzionisani pripadnik MUP-a. Za glavnu i odgovornu urednicu programa na srpskom jeziku imenovana je osoba koja nema niti dana radnog iskustva u elektronskim medijima.

Dogovor sa novinskom agencijom Ksinhua

8. 4. 2014. NUNS je dobio zahtev za pomoć od člana udruženja Milana Radonjića koji nije mogao da naplati naknade za honorarnu saradnju sa kineskom novinskom agencijom Ksinhua.

NUNS je 10. aprila uputio pismo regionalnom odeljenju kineske agencije Ksinhua sa apelom da sporazumno reše pitanje zaostalih naknada novinaru Radonjiću

za period jun 2012 - decembar 2013. Ovaj apel NUNS-a, u čijem obrazloženju je učestvovao i advokat NUNS-a, prihvaćen je, tako da je kolega Radonjić postigao dogovor sa poslodavcem i naplatio svoja potraživanja bez sudskog postupka.

Diskriminacija medija u Skupštini Srbije

27. 4. 2014. Skupština Srbije je na ceremoniju polaganja zakletve članova nove Vlade pozvala samo snimatelje Reutersa, TV Pink, novinske agencije Tanjug i agencije INFORBIRO. Istog dana NUNS je javno protestovao ukazujući da je to neprihvatljiva diskriminacija medija. NUNS je pozvao srpski Parlament da deluje u skladu sa zakonom i omogući svim medijima izveštavanje sa ovog javnog skupa. Protest NUNS-a su podržale organizacija Transparentnost Srbija i parlamentarna grupa Nove demokratske stranke. Predsednica Skupštine Srbije Maja Gojković ubrzo je objasnila da je odluka ispravljena, i da će svim medijima biti dozvoljeno da snime ceremoniju zakletve nove Vlade.

Diskriminacija novinara u JP Jugoistok, Niš

5. 6. 2014. Glavni i odgovorni urednik portala *Južne vesti* obavestio je NUNS o diskriminatorском postupku v.d. direktora niškog JP *Jugoistok* Darka Bulatovića koji je odbio da da izjavu za informativni portal *Južne vesti* dok je istovremeno odgovarao na pitanja novinskoj agenciji Tanjug. 6. juna NUNS je javno protestovao protiv diskriminatorскоg odnosa pomenutog javnog preduzeća prema medijima ukazujući da direktor Bulatović takvim ponašanjem krši Zakon o javnom informisanju, koji obavezuje državne organe, javne službe i javna preduzeća da informacije o svom radu učine dostupne javnosti i pod istim uslovima za sve novinare i sve medije. Ovakvim postupkom direktor JP *Jugoistok* je prekršio i Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja koji precizira da „organ vlasti ne sme stavljati u bolji položaj nijednog novinara ili javno glasilo ...“

Novinar Blagojević nas je posle nekoliko dana obavestio da je ovo preduzeće ponovo odbilo da mu da informaciju od javnog interesa, dok je iste informacije dalo drugim medijima u Nišu.

16. 6. 2014. NUNS je ponovio protest zbog diskriminatorскоg odnosa JP *Jugoistok* i uputio pismo direktoru Bulatoviću, bez ikakavog odgovora JP *Jugoistok*.

Protesti ispred B92 i Studija B

27. 9. 2014. NUNS je pozvao novinare da se u nedelju, 28. septembra, u 21 čas, okupe ispred zgrade B92 kako bi izrazili nezadovoljstvo zbog skidanja emisije *Utisak nedelje* sa programa te televizije. „Naročito zabrinjava činjenica da je autorka Olja Bečković rekla da je emisija ukinuta pod političkim pritiskom“, navodi se u saopštenju NUNS-a. NUNS je naglasio da dolazak na ovaj tihi protest treba da bude izraz ličnog stava novinara koji su zabrinuti zbog sve očiglednijeg sužavanja prostora za razmenu različitih mišljenja u srpskim medijima i javnom diskursu u celini. „Ne sporeći pravo nijednom mediju da samostalno utvrđuje i sprovodi uređivačku politiku, NUNS podseća da je jedna od obaveza novinara i medija koji se bave informativnim programom da podstiču slobodu javne reči i da omoguće pluralizam mišljenja. Uvereni smo da je *Utisak nedelje* jedna od retkih emisija na srpskoj javnoj sceni u kojoj je tako nešto bilo moguće“, navedeno je u saopštenju.

29. 9. 2014. NUNS je izrazio zadovoljstvo zbog protestnog skupa održanog prethodne noći ispred zgrade RTV B92 u znak protesta zbog skidanja emisije *Utisak nedelje* Olje Bečković iz programske šeme te televizije, uz poruku da ne smatra taj protest završenim. Uz zahvalnost svim novinarima i građanima koji su na ovaj način iskazali jasan stav prema ovom najnovijem pokušaju sužavanja javnog prostora za društveni dijalog, NUNS je istakao da ovaj protest ne smatra završenim. U saopštenju je ocenjeno da su novinari, pre svih, ovim okupljanjem pokazali da su spremni da se angažuju u odbranu sopstvenog dostojanstva i prava da obavljaju svoj posao na način koji će doprineti ne samo ugledu profesije, već i stvaranju društvene atmosfere u kojoj nema zabranjenih tema, sadržaja ili sagovornika. NUNS ocenjuje i da poslednji događaji u medijskoj sferi obavezuju na nastavak borbe za slobodu medija i povećanje prostora za iskazivanje kritičkog mišljenja. U tom smislu, NUNS je najavio da će u narednom periodu preduzeti niz akcija sa ciljem da se domaćoj i stranoj javnosti, sredstvima javnog informisanja, ali i predstavnicima aktuelne vlasti, predoči značaj slobodnih medija i društvenog dijaloga.

30. 9. 2014. NUNS je podržao inicijativu Udruženja novinara Srbije i pozvao sve novinare da potpišu peticiju *Vratite nam Utisak*. NUNS je u saopštenju ocenio da je podrška autorki Olji Bečković, zapravo, podrška novinarstvu zasnovanom na profesionalnim standardima, dijalogu i pravu na slobodu mišljenja.

30. 9. 2014. NUNS je pozvao novinare da se okupe u ponedjeljak, 6. oktobra, u 21:00, ispred zgrade RTV Studija B, na tihi protest zbog „skidanja“ sa programa emisija *Sarapin problem* i *U centru*. NUNS smatra da je izmenama programske šeme i izostavljanjem ove dve emisije, RTV Studio B znatno suzio prostor za javni dijalog. Na taj način je gledaocima uskraćena mogućnost da čuju različita mišljenja o najvažnijim društvenim temama. NUNS smatra ovakvu odluku uredništva RTV Studija B neprihvatljivom i nerazumnom, naročito imajući u vidu činjenicu da je poštovanje javnog interesa u oblasti informisanja obaveza ove medijske kuće koja se finansira najvećim delom sredstvima građana.

6. 10. 2014. NUNS je još jednom pozvao na javni protest, u ponedjeljak, 6. oktobra, u 21:00, ispred zgrade RTV Studija B. NUNS je saopštio da će na protestu biti pročitana *Proglas o medijskim slobodama* u Srbiji koji je tom prilikom ponuđen novinarima i građanima na potpisivanje.

NUNS-ov Proglas o medijskim slobodama

6. 10. 2014. NUNS je na protestnom skupu ispred Studija B predstavio *Proglas o medijskim slobodama* i pozvao novinare i građane da ga podrže svojim potpisima. Proglas počinje upozorenjem da je sloboda govora u Srbiji ozbiljno ugrožena, i da se sa tim novinari svakodnevno suočavaju. „U srpskim medijima zamiru pluralizam mišljenja i ideja, kritika vlasti i borba za javni interes. To pogađa novinare kojima je stalo do digniteta profesije, nanosi ogromnu štetu građanima i smanjuje sposobnost društva da rešava ogromne probleme sa kojima se suočava“, navedeno je u Proglasu.

Povodom ukidanja televizijskih emisija poput *Utiska nedelje*, *Sarapinog problema* i *U centru*, u Proglasu se ocenjuje da se time direktno „smanjuje prostor za razmenu mišljenja i ideja, a sumnje da vlasti u Srbiji guše slobodu govora postaju opravdane“.

„Krajnje je vreme da počnemo ozbiljno da se brinemo zbog sledećih očiglednih činjenica:

- Sa programa televizijskih kanala ubrzano nestaju političke emisije u kojima je postojala razmena mišljenja i stavova i u kojima su predstavnici vlasti morali da odgovore na neprijatna pitanja koja im javnost postavlja;

- Istraživačko novinarstvo je gotovo zamrlo;
- Umesto istraživačkog novinarstva, imamo tabloidne kampanje u kojima se mediji kreću u unapred zadatim okvirima, koristeći „informacije“ koje su im dostavili takozvani poverljivi izvori, čiji cilj je da realizuju svoje a ne javni interes. Oni koji koji nekim gestom pokažu da „nisu na liniji“ sve češće se suočavaju sa divljačkim „raskrinkavanjem“ i razvlačenjem privatnosti u tabloidima, lišeni svake mogućnosti da se odbrane;
- Na konferencijama za novinare srpskih zvaničnika gotovo da nema novinarskih pitanja koja nisu unapred dogovorena sa kabinetima;
- Autocenzura među novinarima i strah za sopstvenu egzistenciju rastu iz dana u dan;

Potpisnici Proglasa smatraju da su istinska sloboda medija i javne reči, pravna država i vladavina prava nužni uslovi opstanka društva, zbog čega su odlučni da tu slobodu ne prepuste na milost i nemilost partijskim interesima i ličnim interesima pojedinaca koji se dokopaju moći i uticaja.

Zahtevamo od izvršnih i zakonodavne vlasti u Srbiji da stvore uslove za pun razvoj tih sloboda.

Svim kolegama koji su izloženi cenzuri i autocenzuri i žive u strahu za egzistenciju poručujemo da ćemo i u njihovo ime čuvati pravo na istinu, kritičku reč i zaštitu javnog interesa.

Potpisnici Proglasa odlučni su da daju sve od sebe kako bi sprečili izvršnu vlast da nas vrati u mračni period devedesetih, kada smo hapšeni, optuživani, osuđivani, otpušteni, proganjeni, a mnogi među nama platili su i najskuplju cenu. Ako ni zbog čega drugog, makar zbog njih dužni smo da slobodu koja je teškom mukom decenijama osvajana, čuvamo i branimo“, navodi se u *Proglasu o medijskim slobodama*.

8. 10. 2014. NUNS je saopštio da je *Proglas o medijskim slobodama* u Srbiji za nepuna dva dana potpisalo više od 1 000 novinara i građana, izražavajući na taj način zabrinutost zbog ukupne situacije u srpskim medijima i zamiranja pluralizma mišljenja i ideja, kritike vlasti i borbe za javni interes. Proglas je tokom protesta, u ponedeljak uveče, ispred zgrade RTV Studija B, potpisalo 209 novinara i građana. Do srede u podne, 8. oktobra 2104. još 864 pojedinca je pružilo

podršku akciji NUNS-a elektronskim putem. NUNS je podsetio da se potpisivanje, u znak podrške Proglasu o medijskim slobodama u Srbiji, nastavlja putem onlajn peticije www.peticije24.com/proglas_o_medijskim_slobodama_u_srbiji do 13. oktobra. NUNS je zatim Proglas i potpise prosledio Skupštini Srbije, Odboru za kulturu i informisanje, sa zahtevom da se organizuje javno slušanje u parlamentu o sve uočljivijem trendu sužavanja medijskih sloboda u Srbiji.

9. 10. 2014. NUNS je pozvao kolege i građane da u nedelju, 12. oktobra u 21 sat dođu ispred zgrade TV B92 na novi protest zbog prekida emitovanja emisije *Utisak nedelje*. Na skupu se govorilo o sledećim temama: kome treba *Utisak*, da li privatizacija i poslovni interesi dozvoljavaju ultimatumе, ima li cenzure, da li je za otpor dovoljna pojedinačna hrabrost ili se moramo uključiti svi, da li sudbina *Utiska* zavisi od vas.

Za javno slušanje o medijskim slobodama

13. 10. 2014. NUNS je javno zatražio od Odbora za kulturu i informisanje Skupštine Srbije da zakaže javno slušanje na temu medijskih sloboda. Uz zahtev NUNS je predao i oko 2 000 potpisa novinara i građana koji su podržali *Proglas o medijskim slobodama*, kao osnov za razgovor u parlamentu. U obrazloženju zahteva navodi se da je NUNS zabrinut zbog sve očiglednijeg sužavanja prostora za slobodnu razmenu informacija, mišljenja i stavova na srpskoj medijskoj sceni. NUNS je istakao i da su mediji i medijske slobode među najslabije ocenjenim oblastima u *Izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2014.* i da je to dodatni razlog za brigu i pažljivo razmatranje korakakoje treba preduzeti kako bi se popravila situacija u ovoj važnoj oblasti usklađivanja sa standardima Evropske unije. NUNS je izrazio uverenje da bi organizovanje javnog slušanja u parlamentu doprinelo afirmaciji medijskih sloboda i slobode izražavanja kao temeljnih društvenih vrednosti bez kojih nema napretka Srbije na njenom evropskom putu.

Skupštinski odbor o medijskim slobodama

17. 10. 2014. Odložena je sednica Odbora za informisanje Skupštine Srbije, na kojoj je trebalo da se raspravlja o slobodi medija u Srbiji, jer poslanici - članovi tog tela nisu uspeli da se dogovore oko dnevnog reda. Predsednica Odbora

Vesna Marjanović stavila je na glasanje dnevni red koji je obuhvatao raspravu o pojedinačnim slučajevima cenzure. Međutim, s time se nisu saglasili poslanici vladajuće koalicije, pa dnevni red nije usvojen, a sednica je prekinuta.

29. 10. 2014. Sednica Odbora za informisanje Skupštine Srbije na kojoj je trebalo da se raspravlja o slobodi medija u Srbiji ponovo je odložena zbog bojkota članova – poslanika vladajuće koalicije. Nova sednica Odbora na istu temu zakazana je za 6. novembar.

6. 11. 2014. Odbor Skupštine Srbije za kulturu i informisanje posle više od pet sati burne, na momente i svađalačke, rasprave o medijskim slobodama, usvojio je Zaključke kojima je pozvao nadležne državne organe da energično reaguju u svakom slučaju napada na novinare i urednike i pojavu cenzure. Odbor je zaključio da mediji imaju zakonom garantovano pravo na slobodu rada i da je to osnov svakog demokratskog društva. Odbor se obavezao da će održati javno slušanje na temu slobode medija i pozvao sve medije i učesnike javnog života da povedu računa o javnom interesu. Takođe, Odbor je pozvao sve medije da svojim radom doprinesu pluralizmu mišljenja u Srbiji. Na sednici Odbora prisustvovali su predstavnici novinarskih udruženja, urednici i novinari koji su potpuno podeljeni u ocenjivanju stanja medijskih sloboda u Srbiji. Urednici pojedinih medija (Dragan Vučićević – Informer, Ivana Vučićević – RTV Studio B) bili su saglasni sa poslanicima vladajuće koalicije u stavu da u Srbiji nema cenzure, dok je predstavnik NUNS-a (predsednik Vukašin Obradović) ocenio da je medijska scena opterećena cenzurom, gušenjem kritičke misli, te da su pojedinih TV programa skinute emisije u kojima je moglo da se čuje kritičko mišljenje, da je istraživačko novinarstvo zamrlo, a umesto toga pojavile su se, kaže on, tabloidne kampanje.

Sporna registracija novinara u APR-u

4. 11. 2014. NUNS i Udruženje novinara Srbije (UNS) javno su zatražili od Agencije za privredne registre da odmah ukine obavezu registrovanja korisnika, a posebno novinara istraživača, koji pretražuju arhive ovog registra. APR je nekoliko dana pre našeg saopštenja počeo da beleži ko je pristupio arhivi i koje pravno lice je u njoj pregledao, bilo direktnim uvidom u dokumentaciju ili fotokopiranjem, bilo korišćenjem elektronske pretrage. UNS i NUNS smatraju da ovakva procedura može dovesti do odavanja informacija o tome ko je i šta pretraživao i direktno

ugroziti sigurnost novinara istraživača, kao i pravo javnosti da dobije informacije od javnog značaja. NUNS i UNS su ocenili da se ovim vrši pritisak na medije i novinarima ograničava pravo na slobodan pristup informacijama. Zato su dva novinarska udruženja pozdravila odluku poverenika za pristup informacijama od javnog značaja Rodoljuba Šabića da u Agenciji za privredne registre pokrene postupak nadzora nad primenom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (ZZPL).

NUNS i UNS su podsetili da je smisao postojanja APR-a upravo mogućnost uvida javnosti, zainteresovanih pojedinaca i institucija, a ne kontrola prava javnosti da zna i otkrivanje i odavanje podataka o onima koji imaju pravo i interes da znaju.

24. 11. 2014. Održana je javna debata u Medija centru povodom problema sa registracijom novinara u Agenciji za privredne registre. Direktor APR-a, poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti i glavni urednik NUNS-ovog Centra za istraživačko novinarstvo, u velikoj meri su se složili oko postojanja i značaja problema registracije preduzeća za koja se novinari interesuju. Direktor APR-a Zvonko Obradović najavio je da će Agencija razmisliti o izmeni svoje procedure tako da postupak uvida u dokumentaciju preduzeća ne podrazumeva i precizno beleženje firmi koje istražuju novinari i antikoruptivni istraživači.

IV Kršenje Kodeksa novinara

Tekstovi Ištvana Kaića

Ištvan Kaić, saradnik Instituta za javnu politiku, u članku *Treći metak od Branke Prpe* koji je objavljen u dnevnom listu *Politika* 8. aprila 2014, optužio je nekoliko uglednih novinara i medija da diskredituju istragu ubistva Slavka Ćuruvije.

8. 4. 2014. NUNS je javno osudio članak objavljen u *Politici* ističući da autor bez bilo kakvih argumenata, suprotno profesionalnim i etičkim standardima diskredituje nekoliko istaknutih javnih ličnosti. Predsednik NUNS-a, Vukašin Obradović, i ostali novinari optuženi u članku Ištvana Kaića, poslali su žalbu Savetu za štampu, smatrajući da je dnevni list *Politika* grubo prekršio Kodeks novinara Srbije. Međutim, iako je većina članova Komisije za žalbe Saveta za štampu ocenila da je ovim tekstom povređen Kodeks, odluka nije donesena, jer je predstavnik UNS-a u samoregulatornom telu iskoristio pravo veta.

Tim povodom, NUNS je zatražio izmenu Pravilnika o radu Komisije za žalbe Saveta za štampu u cilju sprečavanja buduće blokade u radu, što su prihvatili i ostali osnivači Saveta – UNS, Asocijacija medija i Lokal pres. Predviđeno je da se izmene Pravilnika formalno usvoje do kraja godine.

Kristijanizacija

23. 4. 2014. NUNS je javno osudio čestu pojavu programskog sadržaja koji promovise pojedinca koji ima bogat kriminalni dosije. Tom prilikom, izražena je zabrinutost zbog konteksta u kojem se ljudi iz kriminalnih krugova predstavljaju širokoj javnosti, a pre svega mlađim generacijama. Nacionalne TV Pink, TV B92, TV Prva i TV Happy više puta su emitovale razgovor sa Kristijanom Golubovićem, osobom koja je više puta osuđivana za teška krivična dela.

24. 4. 2014. NUNS je podneo predstavku Savetu RRA protiv TV Pink za TV emisiju u kojoj je gostovao Kristijan Golubović u kojoj smatramo da su povređene norme koje obavezuju javne emitere.

13. 5. 2014. NUNS je u otvorenom pismu Savetu RRA ponovo postavio pitanje zašto ni posle 20 dana Savet RRA nije pokrenuo postupak protiv nacionalnog TV emitera.

30. 5. 2014. Savet RRA je povodom predstavke NUNS-a pregledao sadržaje kontraverznih TV emisija sa Kristijanom Golubovićem. Savet je zaključio da nema povrede Zakona o radiodifuziji i Kodeksa ponašanja emitera u slučaju navedenih emisija.

2. 6. 2014. NUNS je javno izrazio razočaranje odlukom Republičke radiodifuzne agencije o obustavi postupaka povodom predstavi povodom pojavljivanja Kristijana Golubovića u programima TV Pink, TV B92, TV Prva i TV Hepi. NUNS je pozvao Savet RRA da u svom radu poštuje pravnu regulativu, ali i da vodi računa o javnom interesu koji mora da bude iznad trenutnih komercijalnih interesa nacionalnih emitera.

Kršenje privatnosti i prava dece

27. 11. 2014. NUNS je upozorio Regulatorno telo za elektronske medije (REM) da je Televizija Pink grubo prekršila Zakon o javnom informisanju i medijima i Kodeks novinara Srbije objavljivanjem intervjua s majkom, koja optužuje supruga za obljudu njihove troipogodišnje ćerke. NUNS smatra da je otkrivanjem identiteta majke, TV Pink u svom Jutarnjem programu, zapravo, ugrozila elementarna prava žrtve jer je otkrivanjem punog identiteta majke učinila poznatim i identitet maloletnog lica, čime je na najgrublji način povređeno i pravo na privatnost žrtve.

NUNS je podsetio medije koji se bave ovakvim ili sličnim porodičnim tragedijama da je njihova prevashodna obaveza da zaštite decu od jeftinog senzacionalizma koji im može naneti neprocenjivu štetu u njihovom daljem životu.

2. 12. 2014. NUNS je podneo predstavku Savetu Regulatornog tela za elektronskemedije protiv Televizije Pink. NUNS u predstavi ukazuje da je u Jutarnjem programu TV Pink, 27. novembra 2014, objavljen intervjui s majkom, uz puno otkrivanje identiteta (fotografija, ime i prezime, grad u kome živi), koja je svog supruga optužila za obljudu njihove troipogodišnje ćerke. Time je TV Pink prekršila Opšte obavezujuće upustvo ponašanja emitera (Kodeks ponašanja emitera) i Zakon o javnom informisanju.

U Opštem obavezujućem uputstvu o ponašanju emitera (Kodeks ponašanja emitera), u odeljku o zaštiti dece i omladine, navodi se obaveza emitera „da posebno vodi računa o zaštiti dostojanstva i fizičkog i mentalnog zdravlja osobe koja je u pitanju“. Pored toga, „maloletno lice mora biti zaštićeno od eksplicitnog pojavljivanja u javnosti bilo da je žrtva ili počinilac nasilja ili drugog krivičnog dela. Emiteri su dužni da zaštite identitet maloletnika u takvim slučajevima“.

U delu uputstva koji se odnosi na prikazivanje poroka, kriminala i uznemiravajućih pojava navodi se da se „ne sme manipulirati ljudskom patnjom i učiniti da žrtve, nastradali i njihove porodice ponovo budu izloženi patnji“.

NUNS smatra da je u pomenutoj emisiji prekršen i član 80. Zakona o javnom informisanju i medijima koji nalaže da se maloletnik „ne sme učiniti prepoznatljivim u informaciji koja može da povredi njegovo pravo ili interes“.

8. 2. 2014. Tamara Skrozza, NUNS-ov predstavnik u Komisiji za žalbe Saveta za štampu, govorila je za video program portala www.kojeodgovoran.rs, u rubrici *Pet minuta za NUNS*, na temu odgovornosti novinara za otkrivanje identiteta maloletnih žrtava u medijskim sadržajima čime se ugrožava njihova budućnost.

Protiv popularizacije navijačkog nasilja

24. 11. 2014. NUNS je apelovao na novinare i medije da u izveštavanju sa sportskih manifestacija, u skladu sa etičkim i profesionalnim standardima, ni na koji način ne treba promovisati nasilje i nasilnike, ne otvarati im prostor, naslovne strane i udarne termine u informativnim emisijama. Tim povodom, NUNS je ukazao na preporuke koje je u oktobru 2009. godine usvojilo Udruženje sportskih novinara Srbije. TV medijima se preporučuje da na ekranima scene navijačkog nasilja prikazuju maksimalno tri sekunde, što je u skladu sa preporukama Međunarodne federacije sportskih novinara, FIFA i UEFA. U štampanim i onlajn medijima ne treba objavljivati fotografije navijačkog nasilja, već samo posledice tog nasilja. Mediji ne treba da objavljuju fotografije ili intervju sa tzv. vođama navijača. Medijska pažnja scenama nasilja, grupama huligana i njihovim vođama, i njihovo stavljanje u partnerski odnos sa sportistima i klubovima predstavlja lošu poruku za mlade ljude, koji, bez jasnih moralnih i vrednosnih standarda, pasivno usvajaju takvo ponašanje kao nešto normalno i poželjno.

1. 12. 2014. Ratko Femić, član Izvršnog odbora NUNS-a, govorio je za video program portala www.kojeodgovoran.rs, u rubrici *Pet minuta za NUNS*, na temu navijačkog nasilja koje, kako je rekao, ima nezasluženo veliki prostor u medijima, čime se, zapravo, nasilništvo popularizuje među mladima, posebno maloletnim ljubiteljima sporta.

V Medijska reforma

Novi Kurir

Početak februara 2014. na medijskom tržištu pojavio se novi dnevni list pod nazivom *Kurir: najuticajnije novine na Balkanu*. 12. februara 2014. NUNS je javno pozvao Ministarstvo kulture i informisanja da proveri kako je novi list *Kurir: najuticajnije novine na Balkanu* osnovan. U pismu Ministarstvu i u saopštenju smo ukazali da reorganizacija unutar i d.o.o. *Kurir info grupe* ne može da se uradi na način suprotan propisima i na način koji izaziva zabunu o identitetu javnog medija, a da na kraju može biti na štetu poverilaca d.o.o. *Kurir info grupe*. Prema registru javnih glasila Agencije za privredne registre, list *Kurir* je prestao da postoji početkom februara, kada osnivač i izdavač „novog“ dnevnog lista *Kurir: najuticajnije novine na Balkanu* postao d.o.o. *Adria Media Srbija*. NUNS smatra da su čitaoci dovedeni u zabludu i da je ovim prekršen jedan od članova Zakona o javnom informisanju koji doslovno glasi: „U slučaju prestanka javnog glasila brisanjem iz registra javnih glasila ili na drugi način ... nije dozvoljeno osnivanje medija pod istim ili sličnim imenom koje može izazvati zabunu o identitetu javnih glasila.“ To znači prestankom postojanja „starog Kurira“ nije bilo moguće da se odmah osnuje novi Kurir, jer zabrana važi godinu dana. Ovo saopštenje je ispraćeno intenzivnom prepiskom između Aleksandra Rodića, vlasnik *Kurira* i predsednika NUNS-a (više o tome na sajtu www.nuns.rs/info/statements.html?position=7).

Posle dva meseca Ministarstvo kulture je objasnilo u pismu NUNS-u da nije povređen zakon, jer je dnevni list *Kurir* prestao da postoji, a novi list sa sličnim ali drugačijim imenom i sa novim osnivačem ne može izazvati zabunu na tržištu.

Zakoni po hitnoj proceduri

23. 7. 2014. NUNS se javno usprotivio donošenju medijskih zakona po hitnoj proceduri, apelujući na Vladu Srbije da se ovi zakoni donesu u redovnoj proceduri, jer ona obezbeđuje transparentnost i viši nivo demokratičnosti u procesu izglasavanja zakonskih rešenja. NUNS je podsetio da je transparentan zakonoda-

van proces obavezan i propisan Rezolucijom Narodne Skupštine o zakonodavnoj politici, Zakonom o državnoj upravi, Poslovnikom o radu Vlade Srbije i Strategijom reformi javne uprave. Argument više za donošenje zakona u redovnoj proceduri, i za Vladu i za Ministarstvo kulture i informisanja, je činjenica da najširoj javnosti, zapravo, nije dovoljno poznata sadržina Zakona o elektronskim medijima i Zakona o javnim servisima.

27. 7. 2014. NUNS je saopštenjem pozdravio usvajanje predloga seta medijskih zakona ali je, još jednom, protestovao zbog toga što će oni biti upućeni u Narodnu skupštinu po hitnom postupku. Budući da ne postoji nijedan od razloga za hitan postupak, NUNS je ukazao da na ovaj način Vlada Srbije ne ostavlja dovoljno vremena da se poslanici i zainteresovana javnost upoznaju sa rešenjima iz predloga Zakona o javnom informisanju, Zakona o elektronskim medijima i Zakona o javnim servisima. Tako se bitno smanjuje mogućnost da se u parlamentu, podnošenjem amandmana, poboljšaju ponuđena rešenja.

28. 7. 2014. Evropska federacija novinara (EFJ) je javno izrazila zabrinutost zbog odluke Vlade Srbije da se set medijskih zakona usvoji po hitnom postupku, bez odgovarajuće rasprave i transparentnosti u procesu njihovog donošenja.

U pismu koje je EFJ uputila šefu Delegacije Evropske komisije u Srbiji Majklu Devenportu navodi se da su NUNS, UNS i SINOS obavestile EFJ da je Vlada Srbije u subotu usvojila predloge tri zakona o medijima, i da će parlament o njima raspravljati po hitnom postupku. EFJ je ukazala da novi medijski zakoni regulišu mnoga važna pitanja, kao što je privatizacija medija, o kojima treba organizovati konsultacije sa medijskim stručnjacima, novinarskim udruženjima i sindikatima.

Amandmani na medijske zakone

29. 7. 2014. NUNS i Centar za unapređivanje pravnih studija (CUPS) su saopštili da smatraju da su predlozi medijskih zakona dobri, ali da mogu biti poboljšani, te su poslaničkim klubovima svih parlamentarnih stranaka uputili predloge amandmana na pojedine zakonske odredbe. U zajedničkom saopštenju NUNS i CUPS su ocenili da su predloženi medijska zakoni u skladu sa osnovnim intencijama Medijske strategije i da su prihvaćene najvažnije sugestije medijske zajednice, kao i potrebu zaštite interesa građana zemlje, i to pre svega u odnosu na pitanja izlaska države iz „vlasništva“ u medijima, odnosno njihove privatizacije, prelaska

sa budžetskog na projektno finansiranje, transparentnosti vlasništva, definisanja javnog interesa u sferi javnog informisanja...

Parlament je prihvatio amandman koji se tiče ograničenja prava na zaštitu privatnosti javnim funkcionerima u zakonu o javnom informisanju i medijima.

Prekid privatizacije – greška

21. 8. 2014. NUNS je zatražio da Agencija za privatizaciju javno objasni odluku o prekidu privatizacije brojnih regionalnih i lokalnih medija. Na spisku preduzeća u oblasti informisanja i komunikacija, objavljenom na sajtu Agencije za privatizaciju uz *Javni poziv za prikupljanje pisama o zainteresovanosti za subjekte privatizacije*, 20. avgusta, uz nazive brojnih državnih medijskih kuća pojavila se napomena „prekid privatizacije“.

Agencija za privatizaciju je istog dana javno demantovala da je reč o prekidu privatizacije, objasnivši da napomena „prekid privatizacije“ kod pojedinih medijskih kuća predstavlja tehničku grešku koja je ispravljena odmah nakon saopštenja NUNS-a.

Poziv novinarima da učestvuju u privatizaciji

12. 9. 2014. NUNS je javno pozvao novinare iz medijskih kuća u državnom vlasništvu da učestvuju u privatizaciji tih medija, podsetivši da 15. septembra, prema Zakonu o privatizaciji, ističe rok za dostavljanje pisama o zainteresovanosti. NUNS smatra da novinari i medijski radnici, kao vlasnici, na najbolji način mogu da zaštite svoje interese i da je zato vrlo važno da se predstavnici profesije, grupno ili pojedinačno, prijave kao potencijalni kupci medija u kojima rade.

Ko je vlasnik RTV B92 i TV Prva

5. 11. 2014. NUNS se priključio akciji Evropske federacije novinara (EFJ) *Podrži novinarstvo* (Stand Up For Journalism) javnim zahtevom Komisiji za zaštitu konkurencije da što pre okonča postupak ispitivanja koncentracije koji se odnosi na promene vlasničke strukture društva Radio difuznog preduzeća B92 i da

saopšti da li su isti vlasnici RTV B92 i TV Prva. Iako nova zakonska rešenja ne zabranjuju vlasništvo u većem broju emitera, ako udeo u ukupnoj gledanosti, odnosno slušanosti ne prelazi 35 odsto, precizna saznanja o vlasničkoj strukturi ove dve medijske kuće umnogome bi doprinela razjašnjenju mnogobrojnih dilema koje vlasničku strukturu RTV B92 i TV Prva povezuju sa ugrožavanjem medijskog pluralizma.

10. 11. 2014. Jovana Gligorijević, članica Izvršnog odbora NUNS-a, govorila je za video program portala www.kojeodgovoran.rs, u rubrici *Pet minuta za NUNS* o problemima usled netransparetnosti vlasništva koja omogućava manipulacije i neposrednu kontrolu medija, novinarskog rada i slobode govora.

Sporan Pravilnik o registraciji stranih novinara

17. 11. 2014. Nezavisno udruženje novinara Srbije i Nezavisno društvo novinara Vojvodine javno su izrazili neslaganje sa podzakonskim aktom Ministarstva kulture i informisanja, kojim se bliže uređuju funkcionisanje dopisnika i dopisništava stranih medija, ocenjujući da su rešenja u tom aktu prenormirana, diskriminatorna i podložna zloupotrebama. Pored toga, Pravilnik je u neskladu sa međunarodnim standardima i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (član 10) koja predviđa da svako ima pravo na slobodu izražavanja, posedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez mešanja javne vlasti i bez obzira na granice. NUNS i NDNV su zatražili da Ministarstvo otkloni ove nedostatke i prilagodi Pravilnik članu 55. Zakona o javnom informisanju i medijima, koji navodi da predstavnik inostranih medija ima „ista prava i dužnosti“ kao i domaći medijski poslenici.

18. 11. 2014. Ministarstvo kulture i informisanja je na kritike NUNS-a i NDNV-a odgovorilo saopštenjem u kojem je ustvrdilo da primedbe odiskriminaciji stranih dopisnika nisu u skladu sa činjenicama i pravilnim tumačenjem zakonske regulative. Ministarstvo tvrdi da je podzakonski akt proizišao iz člana 55. Zakona o javnom informisanju, kao i da je u potpunosti usklađeno sa članom 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima. Ministarstvo je navelo i da član 55. Zakona o javnom informisanju, propisuje da predstavnici inostranih medija i dopisnici MOGU da se upišu u evidenciju Ministarstva kulture i informisanja, i da „između glagola mogu i moraju postoji velika, čak i suštinska razlika“.

19. 11. 2014. NUNS i NDNV su u zajedničkom saopštenju ponovili primedbe na računpodzakonskog akta koji definiše rad stranih dopisnika i dopisništava ukazujući da uopšte ne spore član 55. Zakona o javnom informisanju i medijima nego, naprotiv, pozivaju da se Pravilnik o načinu vođenja i upisu u evidenciju predstavnika inostranih medija i stranih dopisništava uskladi sa Zakonom.

Novinarska udruženja su navela da je tokom izrade zakona i rasprave o članu koji definiše rad stranih dopisnika i dopisništava u radnoj grupi postojala ideja da se slične odredbe koje su našle mesta u Pravilniku nađu i u Zakonu, ali su stručnjaci to odbacili iznoseći slične argumente koje su NUNS i NDNV izneli u svom saopštenju. NUNS i NDNV ostaju na stanovištu da ovaj pravilnik dovodi strane dopisnike i dopisništva u nepovoljan položaj, te da postoji mogućnost njegove zloupotrebe. NUNS i NDNV su podsetili da su aktivno učestvovali u izradi medijskih zakona i javnim raspravama o njima, vrlo jasno podržavajući medijske reforme, ali i zadržavajući pravo da kritikuju ono što u implementaciji zakona nije dobro.

24. 11. 2014. Svetozar Raković, generalni sekretar NUNS-a, govorio je za video program portala www.kojeodgovoran.rs, u rubrici *Pet minuta za NUNS*, o novom Pravilniku za registrovanje stranih dopisnika i medija, koji je prenormiran, diskriminatoran i podložan zloupotrebama državne administracije.

Sporne javne nabavke u Nišu

1. 8. 2014. Medijska koalicija (medijska i novinarska udruženja NUNS, UNS, NDNV, Lokal pres i ANEM) javno je ukazala na nepravilnosti i moguće zloupotrebe raspodele javnih sredstava za potrebe informisanja građana u gradu Nišu. Medijska koalicija je pozvala organe lokalne uprave u Nišu da procedure javne nabavke usklade sa principima projektnog finansiranja predviđenim Medijskom strategijom i utvrđenim setom novih medijskih zakona koji se upravo usvajaju. U suprotnom, upozoreno je, može se postaviti pitanje da li lokalne vlasti u Nišu svesno žure da pre stupanja na snagu novih zakona, znatna budžetska sredstva usmere odabranim medijskim kućama.

U raspisanoj javnoj nabavci za pružanje usluga informisanja od značaja za Grad Niš, kao prioritet je navedeno „informisanje javnosti o radu gradonačelnika, gradske uprave, nosioca javnih funkcija...“

Medijska koalicija je podsetila da javni interes u oblasti javnog informisanja, između ostalog, podrazumeva proizvodnju i objavljivanje „opštih informativnih i specijalizovanih medijskih sadržaja od značaja za život i rad građana u lokalnim i regionalnim zajednicama“ dok pomenuta formulacija prioriteta javne nabavke Grada Niša favorizuje izveštavanje o radu javnih funkcionera.

16. 8. 2014. Delegacija predstavnika Misije OEBS, Delegacije Evropske komisije, NUNS-a i Lokal presa razgovarala je sa gradonačelnikom Niša Zoranom Perišićem i njegovim saradnicima povodom usvajanja novih medijskih zakona i u cilju prevazilaženja pojedinih nesporazuma sa lokalnim medijima. Gradonačelnik Niša je izrazio spremnost za primenu novih medijskih zakona i pozvao na saradnju Misiju OEBS-a, Delegaciju Evropske unije i novinarska udruženja kako bi se kroz primenu novih zakonskih normi, pre svega u procesu predstojeće privatizacije Niške televizije, stvorili uslovi za transparentno i efikasno finansiranje medijskih projekata.

17. 11. 2014. Predrag Blagojević, član Izvršnog odbora NUNS-a, govorio je za video program portala www.kojeodgovoran.rs, u rubrici *Pet minuta za NUNS*, o izuzetno teškom položaju lokalnih i regionalnih medija u kontekstu problematičnog budžetskog sufinansiranja koje medije dovodi u direktnu zavisnost od lokalnih vlasti.

25. 11. 2014. Predsednik NUNS-a Vukašin Obradović razgovarao je sa gradonačelnikom Niša Zoranom Perišićem o problemima sa budžetskim finansiranjem niških medija. Gradonačelnik Perišić je rekao da je lokalna samouprava i Nišu „prilično nesprema“ za projektno finansiranje, koje predviđa novi Zakon o javnom informisanju i medijima, ali i da će Grad Niš svakako poštovati nove zakonske procedure.

Sporan konkurs za finansiranje medija u Negotinu

19. 8. 2014. NUNS je uputio pismo predsedniku opštine Negotin Jovanu Milovanoviću zahtevajući da poništi nedavno raspisan konkurs za sufinansiranje koji je suprotan novom Zakonu o javnom informisanju i medijima.

22. 8. 2014. Umesto predsednika opštine Negotin, na pismo NUNS-a je odgovorio predsednik opštinske Komisije za dodelu sredstava u oblasti javnog informis-

anja Marko Milosavljević koji tvrdi da komisiju u trenutku raspisavanja konkursa „nisu obavezivale odredbe Zakona“.

22. 8. 2014. NUNS je javno kritikovao Opštinu Negotin zato što nema nameru da poništi konkurs za sufinansiranje medija iako su novinarska udruženja i pojedini zainteresovani mediji ukazali da je konkurs protivan Zakonu o javnom informisanju i medijima. Iako je pomenuti konkurs raspisan četiri dana posle usvajanja novog Zakona o javnom informisanju, i dan posle objavljivanja Zakona u Službenom glasniku, opštinska uprava Negotina je raspisala konkurs na način suprotan zakonu. NUNS je ukazao da je neprihvatljivo objašnjenje predsednika opštinske Komisije za dodelu sredstava u oblasti javnog informisanja a povodom zahteva NUNS-a da se konkurs povuče i uskladi sa zakonom. NUNS je saopštio da je ovakvo tumačenje, zapravo, pravna gimnastika čiji je cilj da po svaku cenu opravda ono što se ne može opravdati, a to je namera da se u „minut do 12“ iskoristi stari, nepravedni i prevaziđeni način kako bi se odabranom mediju dodelio novac iz budžeta.

Nažalost, uprava opštine Negotin odlučila je da nastavi po svome. Suprotno zakonu.

VI Servis besplatnih pravnih saveta

Novinari i drugi medijski profesionalci su u toku 2014. godine postavili i dobili odgovore na 54 pitanja u okviru NUNS-ovog servisa *Besplatna pravna pomoć*.

Najveći broj pitanja (40) odnosio se na profesionalna prava novinara, dok se osam pitanja ticalo radnog prava (najčešće u vezi sa mobingom na poslu). U grupi pitanja o profesionalnim pravima, dominira interesovanje za zakonske procedure u vezi sa objavljivanjem demantija, ispravki i odgovora na informacije objavljene u medijima. Na osnovu brojnih pitanja, primetna je, takođe, povećana opreznost novinara prilikom objavljivanja ličnih podataka o licima o kojima izveštavaju. Posle usvajanja Zakona o javnom informisanju i medijima, učestala su i pitanja u vezi sa projektnim finansiranjem medija i privatizacijom državnih medijskih preduzeća.

U periodu vanredne situacije zbog poplava, NUNS je otvorio svoj servis besplatne pravne pomoći i građanima koji su zbog svojih komentara na društvenim mrežama bili suočeni sa pozivima na informativne razgovore u policiju, pa i sa krivičnim prijavama. S tim u vezi, za pravnu pomoć NUNS-u se obratilo petoro građana.

Hronika napada i pritisaka na novinare u 2014.

Ova Publikacija je objavljena u saradnji sa Civil Rights Defenders i uz finansijsku podršku Švedske agencije za međunarodni razvoj

NUNS
NEZAVISNO UDRUŽENJE
NOVINARA SRBIJE

PRESS